

CEREMONIAŁ SZKOLNY DLA SZKÓŁ:

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I GIMNAZJUM

TWORZĄCYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ W STADNICKIEJ WOLI

Zgodnie z zapisem znajdującym się we wstępie do Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.”

oraz artykułem 4 Ustawy, gdzie czytamy:

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.”

Ceremoniał szkoły to zbiór definicji i opisów zachowań podczas różnych uroczystości. Ceremoniał to ważny elementem szkolnego programu wychowawczego.

WŁAŚCIWA POSTAWA UCZNIWA W SZKOLE POWINNA WYRAŻAĆ SIĘ PRZEZ:

a) patriotyzm- miłość i przywiązanie do ojczyzny; również „małej ojczyzny”,

b) szacunek dla symboli narodowych, przez które rozumieć będziemy :

- **godło** -wizerunek orła białego zwróconego w prawo ze złotą koroną na głowie, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu. Heraldyczny znak orła jako godło dynastii państwowej pojawił się w I połowie XIII w., za rządów Władysława Łokietka stał się oficjalnym godłem całego państwa; po odzyskaniu niepodległości w 1919 Sejm przyjął go za herb państwa. Nowy wizerunek orła został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta RP z1927; oparty na projekcie prof. Z. Kamińskiego, wzorowany na godle z czasów Stefana Batorego o kształcie prawie identycznym z obowiązującym obecnie; po 1945 orzeł podobny do przedwojennego, lecz bez korony (potwierdzony dekretem z 1955); od 1990 orzeł biały z koroną.
- **flagę** RP - prostokątny płat tkaniny o barwach RP umieszczony na maszcie. Stosunek szerokości do długości flagi przedstawia proporcja 5:8. Flaga składa się z 2 równoległych

pasów równej długości ; górny biały a dolny czerwony. Górny związany jest z orłem herbowym, a dolny czerwony nawiązuje do barwy pola jego tarczy.

- **hymn narodowy** - „Mazurek Dąbrowskiego” (Józef Wybicki napisał słowa do melodii, którą muzykolodzy uznają za anonimową), wprowadzony okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926 roku, którego współczesny tekst literacki i muzyczny zostały określone w ustawie sejmowej z 31 stycznia 1980 roku.

c) szacunek dla symboli szkolnych.

UROCZYŚCISCI I SYMBOLE SZKOLNE

Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremoniał szkolny zaliczamy:

- a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- b) ślubowanie klas pierwszych,
- c) uroczystość wręczenia szkole sztandaru,
- d) nadanie imienia szkole,
- e) święto patrona,
- f) pożegnanie uczniów ostatnich klas,
- g) uroczystości nawiązujące do rocznic ważnych wydarzeń historycznych: Święto Pracy – 1 maja, Święto Flagi – 2 maja, Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Europy – 9 maja Narodowe Święto Niepodległości – 11 listopada (dni, w które wywieszane są flagi przed szkołą).

Do najważniejszych symboli szkolnych zaliczamy:

- a) godło (logo) szkoły,
- b) sztandar szkoły

I.- Godło szkoły (logo) jest znakiem rozpoznawczym placówki. Należy je eksponować podczas uroczystości, na dyplomach, oficjalnych pismach urzędowych szkoły, znaczkach, identyfikatorach.

II .- Sztandar szkoły to prostokątny płat tkaniny obszyty złotą frędzlą. Sztandar uczestniczy w najważniejszych uroczystościach szkolnych. Przechowywany jest w specjalnej gablocie.

POCZET SZTANDAROWY W SZKOLE

Sztandarem opiekuje się poczet sztandarowy (3 osoby) wybrany spośród zaproponowanych przez Radę Pedagogiczną uczniów. Obok zasadniczego składu istnieje skład „rezerwowy” (kadencja pocztu trwa rok, a wyboru nowego składu dokonuje się podczas czerwcowego posiedzenia RP).

Sztandar uczestniczy w najważniejszych uroczystościach szkolnych wymienionych powyżej oraz poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji, np. w uroczystościach Koneckiego Września.

W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar jest ozdobiony czarnym kirem.

(Sposób udekorowania flagi kirem: wstążka czarnej materii zaczyna się w lewym górnym rogu, a kończy w połowie szerokości dolnej, czerwonej materii flagi. Nie jest określona szerokość kiru. Na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej).

Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. Jednak przy wchodzeniu na salę lub plac uroczystości zawsze należy pochylić go do przodu. W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45° do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu. W trakcie Mszy Św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „**Bacność**” lub „**Spoczni**”.

SPOSÓB ZACHOWANIA POCZTU SZTANDAROWEGO

Sztandarem wykonuje się następujące chwyt;

- a) „**Na ramię**”
- b) „**Prezentuj**”
- c) „**Do nogi**”

- wykonując chwyt „**Na ramię**”, chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° (w stosunku do ramienia)

- wykonując chwyt „**Prezentuj**” z położenia „**Do nogi**”, sztandarowy podnosi sztandar prawą ręką pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia. Następnie lewą ręką chwytą drzewce sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej długości, obejmując dolną część drzewca. Asysta sztandaru w postawie zasadniczej,

- wykonując chwyt „**Do nogi**” z położenia „**Prezentuj**” lub z położenia „**Na ramię**”, sztandarowy przenosi sztandar prawą ręką (pomagając sobie lewą) do nogi.

Chwyt „**Do nogi**” wykonuje się na komendę: „**Bacność**”.

Salutowanie sztandarem wykonuje się z postawy „**Prezentuj**”, chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyła sztandar w przód do 45°. Po czasie „salutowania” przenosi sztandar do postawy „**Prezentuj**”.

Pochylenie sztandaru pod kątem 45° do przodu w pozycji „Bacność” następuje w następujących sytuacjach:

- a) podczas każdego podniesienia Hostii: w czasie Przemienienia, przed Komunią Św., oraz w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy Wystawieniu Najświętszego Sakramentu;
- b) podczas opuszczania trumny do grobu;
- c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci;
- d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje;
- e) na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez księdza lub inną przemawiającą osobę.

CHORAŻY I ASYSTA - UBIÓR.

Uczeń- czarne spodnie, biała koszula, ciemny krawat i czarne buty.

Uczennice- białe koszule, czarne spódnice do kolan, czarne buty (czarne marynarki lub płaszcze w czasie złych warunków atmosferycznych) i ciemne gładkie rajstopy.

INSYGNIA POCZTU SZTANDAROWEGO:

Biało-czerwone szarfy ze złotym napisem „AK” przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze. Białe rękawiczki.

Insignia pocztu sztandarowego przechowywane są w gablocie. Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez Dyrektora spośród nauczycieli szkoły.

OPIS ZACHOWANIA UCZNIÓW W TRAKCIE OFICJALNYCH UROCZYSTOŚCI

a) wejście dyrektora szkoły na salę na początku uroczystości, gdzie zgromadzona jest młodzież, jest zapowiedziane przez prowadzącego:

„Szanowni zebrani: Pan Czesław Staciwa - Dyrektor Zespołu Szkół w Stadnickiej Woli”
i powinno spowodować przyjęcie przez młodzież postawy zasadniczej.

b) osoba prowadząca uroczystość podaje komendę :

„Bacność” „Poczet sztandarowy wprowadzić” – uczniowie bez nakryć głowy, zachowują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości. Jeśli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu. Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„Do hymnu państwowego”- odśpiewany lub odtworzony zostaje hymn państwowy zgodnie z istniejącym prawem jest to „Mazurek Dąbrowskiego”. W trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod kątem 45°. Po odśpiewaniu (wysłuchaniu) hymnu prowadzący podaje następną komendę:

„Po hymnie” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną.

Hymn państwowy wykonywany jest w czasie uroczystości państwowych, rocznic świąt narodowych.

Na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę:

„Poczet sztandarowy wyprowadzić” - zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzania pocztu do sali.

c) po części oficjalnej i wyprowadzeniu sztandaru rozpoczyna się część artystyczna.

CEREMONIAŁ PRZEKAZANIA OPIEKI NAD SZTANDAREM

Ceremoniał odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego w bezpośredniej obecności Dyrektora Szkoły.

Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu.

Jako pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi:

„Drodzy koledzy. Przekazujemy Wam ten sztandar – symbol honoru, godności i najgłębszej więzi z Ojczyzną. Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę. Niech ten sztandar zawsze będzie otoczony powszechnym szacunkiem”.

Na co chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada:

„My uczniowie Szkoły Podstawowej w Stadnickiej Woli/Gimnazjum w Stadnickiej Woli przyrzekamy, że nie splamimy honoru tego sztandaru i będziemy go otaczać powszechnym szacunkiem”.

Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia:

Chorąży salutuje sztandarem, nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym następuje przekazanie sztandaru, a następnie pozostałych oznak pocztu sztandarowego: rękawiczki, szarfy.

Po przekazaniu sztandaru stary skład pocztu sztandarowego dołącza do pozostałych na sali uczniów.

KILKA UWAG NA TEMAT ZAPRASZANIA GOŚCI

Precedencja to porządek (witania, przemawiania, zajmowania miejsc) podczas oficjalnych spotkań władz państwowych.

W Polsce precedencja uzależniona jest od zajmowanego stanowiska.

Precedencja stanowisk umocowanych konstytucyjnie i kierowniczych państwowych:

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- marszałek Sejmu,
- marszałek Senatu,
- prezes Rady Ministrów,
- prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- prezes Sądu Najwyższego,
- ministrowie,
- prezes NBP,
- prezes NSA,
- prezes NIK,
- rzecznik praw obywatelskich,
- prezes Instytutu Pamięci Narodowej,
- parlamentarzyści,
- szef Kancelarii Prezydenta,
- szefowie Kancelarii Sejmu i Senatu,
- szef Kancelarii Premiera,
- szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- sekretarz stanu,
- kierownik urzędu centralnego,
- wojewoda.

Precedencja stanowisk w Kościele (nie tylko katolickim):

- Prymasowi Polski,
- Nuncjuszowi Stolicy Apostolskiej,
- kardynałom,
- arcybiskupom będącym zwierzchnikami archidiecezji metropolitalnych - **przysługuje tytuł Jego Eminencji**
- arcybiskupom,
- biskupom,
- infułatom
- prałatom - **przysługuje tytuł Jego Ekscelencji.**
- kanoników,
- dziekanów
- proboszczów,

- wikariuszy - **należy określać tytułem Czcigodny Ksiądz.**

Precedencja stanowisk administracji rządowej i samorządowej w województwie:

- wojewoda,
- marszałek województwa,
- przewodniczący Sejmiku Województwa,
- wicewojewoda,
- kurator oświaty,
- prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- przewodniczący Samorządowego Kolegium Odwoławczego,
- wiceprzewodniczący Zarządu Województwa,
- wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa,
- wizytator kuratorium oświaty,
- członek Zarządu Województwa,
- radny województwa,
- dyrektor generalny Urzędu Wojewódzkiego,
- skarbnik województwa,
- inni zaproszeni goście.

Precedencja stanowisk samorządowych w powiecie:

- starosta,
- przewodniczący Rady Powiatu,
- wicestarosta,
- dyrektor wydziału oświaty,
- wiceprzewodniczący Rady Powiatu,
- inspektor wydziału oświaty,
- członek Zarządu Powiatu,
- radny powiatu,
- sekretarz powiatu,
- skarbnik powiatu,
- inni zaproszeni goście.

Precedencja stanowisk w gminie (mieście):

- wójt (burmistrz, prezydent miasta),
- przewodniczący rady gminy (miasta),
- zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
- dyrektor wydziału oświaty,
- wiceprzewodniczący rady gminy (miasta),
- radny gminy (miasta),
- sekretarz gminy (miasta),
- skarbnik gminy (miasta),
- inspektor nadzorujący placówkę,
- sołtys,
- przewodniczący zarządu dzielnicy (osiedla),
- inni zaproszeni goście.

Zaproszonych gości wita Dyrektor w wejściu do szkoły. Jeżeli tego obowiązku nie może wypełnić sam, deleguje swojego zastępcę. Gości wita w swoim gabinecie Dyrektor i prowadzi na miejsce uroczystości.

Witający zawsze wymienia najpierw imię i nazwisko gościa, a dopiero później nazwę zajmowanego stanowiska.

KILKA UWAG DLA UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW OŚWIATY

Wywieszajmy flagi, aby uczcić ważne uroczystości, rocznice i święta państwowe.

Flagi możemy wywieszać również wówczas, kiedy chcemy uczcić ważne wydarzenia naszego życia prywatnego. Tak robi się w wielu krajach.

Flaga z godłem nie powinna być używana przez obywateli, ponieważ jest zastrzeżona wyłącznie dla grupy podmiotów określonych w ustawie (placówki dyplomatyczne, lotniska, samoloty cywilne podczas lotów za granicą, kapitanaty portów, na statkach morskich).

Flaga, którą wywieszamy powinna być czysta, wyprasowana.

Wywieszona flaga powinna być przymocowana w taki sposób, aby nie uległa zerwaniu, np. przywiązana lub przymocowana pinezką do drzewca.

Flaga powinna być tak umieszczana, aby nie dotykała podłoża, podłogi lub nie była zamoczona w wodzie.

Jeżeli flaga zaplącze się dookoła drzewca, trzeba ją rozplątać. Zaplątana flaga nie jest ozdobą.

Jeżeli flaga jest w stanie nienadającym się już do użytku, powinna być zniszczona w sposób godny, najlepiej przez spalenie lub pocięcie w taki sposób, aby rozdzielić barwy.

Podczas ceremonii podnoszenia albo opuszczania flagi, lub gdy flaga jest niesiona podczas pochodu, przemarszu, przeglądu, wszystkie osoby, z wyjątkiem tych, które są w mundurach, powinny być zwrócone twarzą do flagi i przyjąć postawę wyprostowaną.

Nie wywiesza się godła ani flagi, jeżeli są one brudne, podarte, spłowiałe lub pomazane.

Flagi opuszczamy do połowy masztu tylko w szczególnych, określonych sytuacjach (żałoba).

Drzewce lub maszty flagi przeznaczone są tylko do tego celu, nie umieszcza się na nich żadnych dekoracji ani znaków reklamowych.

Na godle ani fladze nie należy umieszczać jakichkolwiek napisów, rysunków, znaków, liter, obrazków.

Pamiętajmy, że flaga lub barwy wywieszane „do góry nogami” nie symbolizują już państwa polskiego.

Trzeba zwracać uwagę na właściwą kolejność barw, jeżeli umieszczane są pionowo, kolor biały powinien znajdować się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu.

Osoby z umieszczonym na ubraniu wizerunkiem godła lub flagi powinny o tym pamiętać i zachowywać się godnie.

Artystyczne przetworzenia wizerunków flagi lub godła nie mogą ich ośmieszać. Symboli państwowych nie umieszcza się na chusteczkach, serwetkach lub innych przedmiotach przeznaczonych do okresowego użycia i następnie wyrzucanych.

Niedopuszczalne jest niszczenie lub uszkodzanie godła albo flagi ani niegodne zachowanie przy symbolach.

Podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu państwowego obowiązuje zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy (mężczyźni).

Nie należy nadużywać symboli państwowych podczas akcji protestacyjnych organizowanych przez grupy zawodowe lub społeczne, jeżeli nie jest to związane z walką o dobro całego narodu.

Symbole państwowe innych państw należy traktować z takim samym szacunkiem, jakiego oczekujemy od innych w stosunku do polskich symboli państwowych.

*Opracowały:
Lilianna Saik
Justyna Maliborska
Justyna Soja - Sadowska*